

OLIMPIADA DE FIZICĂ ETAPA NAŢIONALĂ 30 IANUARIE- 4 FEBRUARIE 2011 ARAD

	Pag	ina 1 din 4
Subject	Parţial	Punctaj
1. Barem subject 1		10
a) $p_{\scriptscriptstyle O_{\scriptscriptstyle 2}} - p_{\scriptscriptstyle He}^{} = rac{Mg}{S},\; pV = u RT$	1,0p	2,0p
$rac{ u oldsymbol{R} oldsymbol{T}_2}{S oldsymbol{l}} - rac{ u oldsymbol{R} oldsymbol{T}_1}{S oldsymbol{l}} = rac{oldsymbol{M} oldsymbol{g}}{S}$	0,5p	
$T_2 - T_1 = \frac{Mgl}{vR} \Rightarrow T_2 = 700 \mathrm{K}$	0,5p	
b) $\frac{vRT_1}{Sx} - \frac{vRT_1}{S(2l-x)} = \frac{Mg}{S}$	0,5p	
$a = \frac{vRT_1}{Mgl}, x^2 - 2(l+x) + 2la = 0$ $x = (l+a) - \sqrt{l^2 + a^2} = 20 \text{ cm}$	1,0p	1,5p
$\mathbf{x} = (\mathbf{l} + \mathbf{a}) - \sqrt{\mathbf{l}^2 + \mathbf{a}^2} = 20 \text{ cm}$ $\mathbf{c}) \mathbf{Q} = \Delta \mathbf{U} = \mathbf{v} \mathbf{C}_{V_1} (\mathbf{T}_1 - \mathbf{T}_1) + \mathbf{v} \mathbf{C}_{V_2} (\mathbf{T}_1 - \mathbf{T}_2) = -\mathbf{v} \mathbf{C}_{V_2} \frac{\mathbf{M} g \mathbf{l}}{\mathbf{v} \mathbf{R}} = -\frac{5}{2} \mathbf{M} g \mathbf{l} = -5 \text{ J}$	1,0p	1,0p
d) Deoarece He difuzează peste tot, echilibrul pistonului este determinat doar de greutatea pistonului şi forța cu care acționează oxigenul asupra sa:	0,5p	
$\frac{Mg}{S} = \frac{vRT_1}{Sy} \Rightarrow y = \frac{vRT_1}{Mg} = a = 30 \text{cm}$	0,5	1,0p
e) După eliberarea pistonului A acesta va coborî sub acțiunea greutății sale și va ajunge în contact cu pistonul B (avem un singur piston de masă 2M!)	0,5p	
Poziția finală de echilibru se află la $m{x}_f = rac{m{vRT}_1}{2m{Mg}} = rac{m{a}}{2} = 15\mathrm{cm}$	0,5p	2,0p
Deoarece temperatura sistemului rămâne constantă $m{Q} = -\Delta m{E}_{pgravit}$, $m{Q} = 2 m{M} g x_f - (m{M} g 2 m{l} + m{M} g y) = -2 m{M} g m{l} = -4 {\rm J}$	1,0p	
f) $d_{med} = \sqrt[3]{\frac{V}{N}} = \frac{1}{\sqrt[3]{n}} \square$ · -9 m	0,5p	
$\sigma_{ef} = \pi \left(2r_{_{0}}\right)^{2}, N = nV = nS\lambda, N = 1 \Rightarrow \lambda = \frac{1}{n\sigma_{_{ef}}} \approx 10^{-7} \text{ m}$	0,5p	1,5p
Distanța medie dintre atomii de He este de aproximativ 17 de ori mai mare decât dimensiunile atomului ⇒ atomii pot fi considerați puncte materiale izolate; Drumul liber mediu este mult mai mic decât dimensiunile incintei ⇒ starea sistemului este determinată de ciocnirile dintre atomi	0,5p	
Oficiu		1
Oliviu	1	1

^{1.} Orice rezolvare corectă ce ajunge la rezultatul corect va primi punctajul maxim pe itemul respectiv.

Orice rezolvare corectă, dar care nu ajunge la rezultatul final, va fi punctată corespunzător, proporțional cu conținutul de idei prezent în partea cuprinsă în lucrare din totalul celor ce ar fi trebuit aplicate pentru a ajunge la rezultat, prin metoda aleasă de elev.

OLIMPIADA DE FIZICĂ ETAPA NAŢIONALĂ 30 IANUARIE- 4 FEBRUARIE 2011 ARAD

Section 1	Pagina 2 din 4	
Subiectul 2	Parţial	Punctaj
2. Barem subject 2		10
A a) $Q_1 = Q_{12} + Q_{23}$, $Q_{12} = \Delta U_{12} + L_{12}$, $Q_{12} = \nu C_{12} (T_2 - T_1)$ $\Delta U_{12} = \nu C_V (T_2 - T_1), L_{12} = \frac{p_1 + p_2}{2} (V_2 - V_1) Q_{23} = \nu C_P (T_3 - T_2)$	0,5p	3.0р
Din: $\frac{p_1}{V_1} = \frac{p_2}{V_2}$ și relațiile de mai sus $\Rightarrow C_{12} = C_V + \frac{R}{2}$ și $C_{12} = C_{45}$ deoarece transformările $1 \rightarrow 2$ si $4 \rightarrow 5$ sunt de același tip	0,5p	
Scriind ecuațiile transformărilor $\Rightarrow T_5 = 1,5T_1$; $T_4 = \frac{25}{6}T_1$; $T_2 = 4T_1$; $T_3 = 5T_1$,	0,5p	
$ Q_{2} = Q_{34} + Q_{45} + Q_{51} Q_{2} = \nu C_{V} (T_{3} - T_{4}) + \nu C_{12} (T_{4} - T_{5}) + \nu C_{P} (T_{5} - T_{1})$	0,5p	
$oldsymbol{\eta} = rac{oldsymbol{L}}{oldsymbol{Q}_1} ext{sau} oldsymbol{\eta} = rac{oldsymbol{Q}_1 - \left oldsymbol{Q}_2 ight }{oldsymbol{Q}_1}$	0,5p	
$Q_1 = 8.5 p_1 V_1; Q_2 = \frac{47}{6} p_1 V_1 \text{ sau } L = \frac{2}{3} p_1 V_1 \Rightarrow \eta = 7.84\%$	0,5p	
b) Pentru transformările 1-2 si 4-5, sunt valabile relațiile: $tg\alpha = \frac{p}{V}$ respectiv $tg\beta = \frac{p}{V}$; Aplicând ecuația de stare $\Rightarrow p^2 = aT$ si respectiv $p^2 = bT$	1,0p	
	1,0р	2,0р
c) Din $\eta = \frac{L}{Q_1}$ $\Rightarrow \eta = \frac{L}{ Q_2 + L} \Rightarrow L = \frac{\eta Q_2 }{1 - \eta}$		
$ Q_2 = m\lambda$	0,5p	
$\Rightarrow L' = L = \frac{\eta m \lambda}{1 - \eta}$	0,5p	2,0p
$L \square KJ$	0,5p	

- 1. Orice rezolvare corectă ce ajunge la rezultatul corect va primi punctajul maxim pe itemul respectiv.
- Orice rezolvare corectă, dar care nu ajunge la rezultatul final, va fi punctată corespunzător, proporțional cu conținutul de idei prezent în partea cuprinsă în lucrare din totalul celor ce ar fi trebuit aplicate pentru a ajunge la rezultat, prin metoda aleasă de elev.

OLIMPIADA DE FIZICĂ ETAPA NAȚIONALĂ 30 IANUARIE- 4 FEBRUARIE 2011 ARAD

Pagina 3 din 4

B. La scăderea temperaturii gazului dintre pistoane, acesta urmează o transformare izobară până când pistonul mare ajunge la capătul din dreapta al recipientului de secțiune mai mare.	0,5p	
Aceasta se petrece la temperatura $\frac{2Sl+Sl}{3T_0} = \frac{S \cdot 2l}{T_1}$, $\Rightarrow T_1 = 2T_0$	0,5p	2
Cum, la atingerea echilibrului termodinamic $T = T_0 \Rightarrow$ pistonul mare a ajuns la capăt.	0,5p	2 p
În timpul transformării izobare $L_{gaz} = -L_{exterior} \Rightarrow$	0,5p	
$\boldsymbol{L}_{gaz} = -(2\boldsymbol{p}_{\scriptscriptstyle 0}\boldsymbol{S} - \boldsymbol{p}_{\scriptscriptstyle 0}\boldsymbol{S})\boldsymbol{l} = -\boldsymbol{p}_{\scriptscriptstyle 0}\boldsymbol{S}\boldsymbol{l}$		
Oficiu		1

^{1.} Orice rezolvare corectă ce ajunge la rezultatul corect va primi punctajul maxim pe itemul respectiv.

^{2.} Orice rezolvare corectă, dar care nu ajunge la rezultatul final, va fi punctată corespunzător, proporțional cu conținutul de idei prezent în partea cuprinsă în lucrare din totalul celor ce ar fi trebuit aplicate pentru a ajunge la rezultat, prin metoda aleasă de elev.

OLIMPIADA DE FIZICĂ ETAPA NAŢIONALĂ 30 IANUARIE- 4 FEBRUARIE 2011 ARAD

	F	Pagina 4 din 4
Subject 3	Parțial	Punctaj
3. Barem subject 3		10
a) Căldura furnizată de radiator este $Q_f = K_2(T_r - T_c) \cdot \Delta t$	0.5p	
Pentru aceasta dispozitivul de încălzire primește lucrul mecanic $ L = Q_f - Q_{prim}$	0.5p	
Pentru motorul termic ideal care ar funcționa între temperaturile $T_{\min} = T_{ex}$ și $T_{\max} = T_r$	0.5p	
putem scrie $oldsymbol{\eta} = 1 - rac{T_{ex}}{T_r}$		3
$\operatorname{Dar} \boldsymbol{\eta} = \frac{\left L \right }{Q_f}$	0.5p	
Dar cum $\varepsilon = \frac{Q_f}{\left L\right } \Rightarrow \varepsilon = \frac{T_r}{T_r - T_{ex}}$	1,00p	
b) Căldura transmisă de radiatorul din încăpere in unitatea de timp este	1.00 p	
$\frac{Q_f}{\Delta t} = K_2(T_r - T_c)$ unde T_r este temperatura radiatorului iar T_c este temperatura camerei. Puterea consumată de încălzitor este $P_c = \frac{ L }{\Delta t}$		
$ \begin{array}{cccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	0.5p	2
$\frac{\operatorname{Dat} r_{c} - \frac{d r_{c}}{\operatorname{d} t c}}{d d c}$		
$\operatorname{Dar} P_{c} = \frac{\varrho_{f}}{\Delta t} \cdot \frac{1}{\varepsilon}$ $P_{c} = k_{2} \frac{\left(T_{r} - T_{c}\right)\left(T_{r} - T_{ex}\right)}{T_{r}}$	0.5p	
${f c}$) Considerând că la echilibru termic noua temperatură a camerei este T_{c1} , atunci căldura	0.5p	
furnizată de radiator în unitatea de timp este: $\frac{Q_f}{\Delta t} = k_2 (T_r - T_{c1});$		
Căldura cedată mediului exterior în unitatea de timp este $\frac{Q_p}{\Delta t} = k_1 \left(T_{c1} - T_{ex} \right)$	0.5p	2
La stabilirea echilibrului termic putem scrie: $\frac{Q_f}{\Delta t} = \frac{Q_p}{\Delta t}$;	0.5p	
$\text{Rezultă } k_2 \left(T_r - T_{c1} \right) = k_1 \left(T_{c1} - T_e \right) T_{c1} = \frac{k_1 T_e + k_2 T_r}{k_1 + k_2}$	0.5p	
d) După modificarea ariei suprafeței ferestrei, noua temperatură de echilibru a camerei	0.5p	
devine T_{c2} și deci putem scrie: $\frac{\dot{Q_p}}{\Delta t} = \frac{2\lambda S}{d} (T_{c2} - T_{ex}) = 2K_1 (T_{c2} - T_{ex})$		
La echilibru termic pierderile de căldura trebuie compensate de căldura furnizata de radiator	0.5p	
si deci putem scrie: $\frac{Q_p^{'}}{\Delta t} = \frac{Q_f^{'}}{\Delta t}$		2
deci, $2K_1(T_{c2} - T_{ex}) = K_2(T_r - T_{c2})$	0.5p	
$T_{c2} = \frac{2K_1 T_{ex} + K_2 T_r}{2K_1 + K_2}$	0.5p	
Oficiu		1

^{1.} Orice rezolvare corectă ce ajunge la rezultatul corect va primi punctajul maxim pe itemul respectiv.

^{2.} Orice rezolvare corectă, dar care nu ajunge la rezultatul final, va fi punctată corespunzător, proporțional cu conținutul de idei prezent în partea cuprinsă în lucrare din totalul celor ce ar fi trebuit aplicate pentru a ajunge la rezultat, prin metoda aleasă de elev.